

नवौँ जिल्ला सभा,
नीति तथा कार्यक्रम,
आ.व. ०८३/८४
कलैया, बारा

आदरणीय जिल्ला सभाका सदस्यज्यूहरू,
कर्मचारीहरू तथा सञ्चारकर्मीज्यूहरू।

जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुखको हैसियतले नवौँ जिल्ला सभामा आर्थिक वर्ष २०८३/८४ का लागि नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्ने सौभाग्यपूर्ण अवसर प्राप्त गर्नु मेरो लागि अत्यन्त गौरव र सम्मानको क्षण हो। यो पवित्र मञ्चमार्फत यस बारा जिल्लाको समग्र समन्वय, सुशासन, पूर्वाधार विकास र सामाजिक रूपान्तरणको भविष्यको मार्गचित्र कोर्ने हामी सबैको साझा जिम्मेवारी, अटल प्रतिवद्धता र समर्पणको जीवन्त प्रतीक हो।

नेपालको समावेशी, लोकतान्त्रिक र संघीय शासन प्रणाली स्थापनाको मार्ग सरल र सजिलो थिएन। यो मार्गमा अनगिन्ती सपनाहरू, त्याग, संघर्ष र बलिदानका अमूल्य इतिहासहरू जोडिएका छन्। सोही सन्दर्भमा यस महत्वपूर्ण सभामार्फत विभिन्न जनआन्दोलन, मधेश आन्दोलन, शान्ति प्रक्रिया र संविधान निर्माणको क्रममा आफ्नो अमूल्य जीवनको आहुती दिने वीर सहिदहरू प्रति हार्दिक श्रद्धासुमन अर्पण गर्दछु। साथै, बेपत्ता परिवार, घाइते, अपाङ्ग तथा आन्दोलनमा अमूल्य योगदान गर्ने सम्पूर्ण योद्धाहरू प्रति उच्चसम्मान व्यक्त गर्दछु। मुलुकमा समानता, समावेशीता र न्यायको जग बसाल्न तथा हाम्रो वर्तमान शासकीय संरचना, अधिकारको प्रत्याभूति, समावेशी नीति निर्माण तथा स्थानीय स्वशासनको हक प्रत्याभूतिमा यी वीर सपुत तथा योद्धाहरूको त्यागलाई सम्मान गर्दै उनीहरूको सपना साकार पार्न हामी अझ जिम्मेवार, उत्तरदायी र समर्पित रहने प्रणसमेत गर्दछौं।

आदरणीय सभा सदस्यज्यूहरू,

अब म बारा जिल्लाको परिचय तथा यस सभाको संक्षिप्त कानुनी आधार, जिल्ला समन्वय समितिको आ.व. २०८२/८३ को आर्थिक प्रगति प्रतिवेदनका साथै यस समयावधिमा सम्पादित महत्वपूर्ण कार्यहरू माथि प्रकाश पार्न चाहन्छु।

वरेन्द्र कुमार साह

क. बारा जिल्लाको संक्षिप्त भौगोलिक, राजनीतिक तथा प्रशासनिक पृष्ठभूमि

मधेश प्रदेशका आठ जिल्लाहरू मध्ये यो जिल्ला एउटा धार्मिक र ऐतिहासिक महत्व बोकेको जिल्ला हो। विद्य प्रसिद्ध गढीमाई मन्दिर र सिम्रौनगौड जस्ता ऐतिहासिक तथा धार्मिक स्थल यसै जिल्ला अन्तर्गत अवस्थित रहेको छ। देशको प्रशासनिक विभाजन अनुसार यो जिल्ला मधेश प्रदेशमा पर्दछ। यो जिल्ला २६ डिग्री ५१ मिनेट देखि २७ डिग्री २ मिनेट उत्तरी आक्षांश र ८४ डिग्री ५१ मिनेट देखि ८५ डिग्री १६ मिनेट पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएको छ। यसको क्षेत्रफल १,१९० वर्ग किमि (१,२९,५६३ हेक्टर) छ, जसमा ६९,५१६ हेक्टर खेतीयोग्य जमिन, ४७,१८२ हेक्टर वनजंगल र ५,११४ हेक्टर अन्य भू-भाग छ। समुद्र सतहबाट १५२ मिटरदेखि ९१५ मिटरसम्मको उचाइमा रहेको छ। यो जिल्लाको पूर्वमा रौतहट, पश्चिममा पर्सा र उत्तरमा मकवानपुर जिल्ला तथा दक्षिणमा भारत बिहार राज्यको पूर्वी चम्पारण जिल्लासँग जोडिएको छ। देशको मुख्य प्रवेशद्वार वीरगञ्ज नाका यस जिल्लाको सदरमुकाम कलैयादेखि करिब १७ किमि को दूरीमा रहेको छ।

ऐतिहासिक रूपमा, मल्लकालीन डोय राज्यको राजधानी सिम्रौनगढ राज्य यसै जिल्लामा अवस्थित थियो। जसले बारा जिल्लाको राजनीतिक महत्त्वलाई अझै झल्काएको छ। संघीयता कार्यान्वयनसँगै यस जिल्लालाई २ उप-महानगरपालिका, ५ नगरपालिका र ९ गाउँपालिका गरी १६ स्थानीय तह, ४ वटा संघीय निर्वाचन क्षेत्र र आठवटा प्रदेश निर्वाचन क्षेत्रमा विभाजन गरिएको छ। जिल्ला समन्वय समितिले स्थानीय तहहरूबीच समन्वय र विकास कार्यको अनुगमन गर्दै आईरहेको छ।

ख. जिल्ला सभाको कानुनी तथा नीतिगत आधार

नेपालको संविधान, २०७२ को भाग-१७(धारा २२० देखि २२२)मा उल्लेखित व्यवस्थाअनुसार जिल्ला सभाको स्थापना गरिएको छ। संविधानको धारा २२० ले जिल्ला समन्वय समिति र जिल्ला सभाको गठन, कार्यक्षेत्र र अधिकारलाई परिभाषित गरेको छ। यो सभा जिल्लाभित्रका गाउँपालिका र नगरपालिकाहरूबीच समन्वय, विकास कार्यमा सन्तुलन कायम गर्ने, अनुगमन गर्ने र संघीय तथा प्रदेश सरकारका कार्यालयहरूसँग समन्वय गर्ने उद्देश्यले स्थापना गरिएको हो। यो सभा स्थानीय तहहरूबीच समन्वय र नीति कार्यान्वयनको नीतिगत आधार हो। नेपालको संविधानका अतिरिक्त जिल्ला सभा बैठक सञ्चालन कार्यविधि, २०७५, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, स्थानीय तह(समन्वय तथा अन्तरसम्बन्ध) ऐन, २०७८, अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ लगायत कानुनी तथा नीतिगत आधारमा यो ऐतिहासिक नवौँ जिल्ला सभाको सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न मार्ग निर्देश गरिएको व्यहोरा समेत अवगत गराउन चाहान्छु।

सदस्य

सदस्य

ग. जिल्ला समन्वय समितिबाट आ.व. ०८१/८२ मा सम्पादित कार्यहरूको संक्षिप्त प्रतिवेदन

१. आर्थिक प्रतिवेदन

आ.व. ०८२/८३ मा जिल्ला समन्वय समितिलाई संघीय सरकारबाट विनियोजित रकम रु. २,०७,९०,२९२।- (अक्षरूपी रु. दुई करोड सात लाख नब्बे हजार दुई सय बयान्बे) बजेट प्राप्त भएको र सो बजेट मध्येबाट रु. १,९८,२३,२९४।५३ (अक्षरूपी रु. एक करोड अन्धान्बे लाख तेइस हजार दुई सय चौरान्बे रुपैया त्रिपन्न पैसा) खर्च भई रु. ९,६६,३६७।४७ (अक्षरूपी रु. नौ लाख छयासठ्ठी हजार तीन सय सडसठ्ठी रुपैया सतचालिस पैसा) रकम बाँकी रहेको व्यहोरा जानकारी गराउन चाहान्छु।

२. जिल्ला समन्वय समितिको मौजदात कोष

जिल्ला समन्वय समितिको मौजदात कोषमा शुरुमा रहेको १३ करोडबाट विभिन्न दायित्व रकम छुट्याएर रु. १० करोड ५० लाख यस जिल्लाका १६ वटै पालिकालाई मागका आधारमा प्रशासकीय भवन निर्माण, वडा कार्यालय भवन निर्माण, सामुदायिक विद्यालय भवन निर्माण तथा मर्मत सम्भार र बाँकी रकम जिल्ला समन्वय समिति अगाडि गेट निर्माण, कार्यालय भवन मर्मत तथा रंगरोगन, कार्यालय परिषरभित्र रहेको आवासीय भवन मर्मत तथा रंगरोगन, व्यापारिक भवन निर्माण तथा मर्मत, पार्किङ निर्माण, कार्यालय परिषरमा बाटो ढलान गर्ने लगायतका कार्यका लागि बाँडफाँट भएको स्मरण गराउन चाहान्छु। सोही निर्णयका आधारमा जिल्ला समन्वय समिति मौजदात कोष सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ बमोजिम हालसम्म स्थानीय तहबाट माग भई आएका योजनाहरू मध्ये कुल ४३ वटा योजनाहरूमा मौजदात कोषबाट बजेट विनियोजन भएको, सोमध्ये २५ वटा योजनाहरू सम्पन्न भएका र बाँकी योजनाहरू कार्यान्वयनको अवस्थामा रहेको छ।

३. जिल्ला समन्वय समितिबाट आ.व. ०८२/८३ मा सम्पादित महत्वपूर्ण कार्यहरू तथा समीक्षा

- जिल्ला भित्रका गाउँपालिका र नगरपालिकाबीच समन्वय गर्ने, विकास तथा निर्माण सम्बन्धी कार्यमा सन्तुलन कायम गर्न सोको अनुगमन गर्ने, जिल्लामा रहेका संघीय र प्रदेश सरकारी कार्यालय र गाउँपालिका र नगरपालिकाबीच समन्वय गर्ने आदि संवैधानिक तथा कानुनी कार्य सम्पादन गरियो।
- जिल्ला समन्वय समितिको मौजदात कोष र स्थानीय तहबीचको साझेदारीमा स्थानीय तहमा सञ्चालित योजनाहरूको स्थलगत अनुगमन तथा निरीक्षण गरी पृष्ठपोषण प्रदान गरियो।
- जिल्ला स्थित स्थानीय तहहरूबीचको सहभागितामा बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रमको वार्षिक समीक्षा यसै आ.व.भित्र सम्पादन गरियो।
- जिल्ला स्थित जीतपुरसिमरा उपमहानगरपालिका, निजगढ नगरपालिका तथा कोल्हवी नगरपालिका अन्तर्गत रहेका खोलाहरूको स्थलगत अनुगमन गरी नदीजन्य पदार्थ

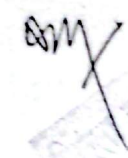
जिल्ला समन्वय समिति कार्यालय
चौमाला, बारा
मधेश प्रदेश, नेपाल

उत्खनन संकलन तथा बिक्री वितरण कार्यलाई व्यवस्थित गर्न विविध सुझाव सहित पृष्ठपोषण प्रदान गरियो।

- महिला, शान्ति र सुरक्षासम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसंघ, सुरक्षा परिषद् प्रस्ताव नं १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन सम्बन्धी दोस्रो राष्ट्रिय कार्ययोजना (२०७९/८०-२०८१/८२) को दफा १२ को उपदफा १२.४ अनुसार कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्ने निकायहरूबीच समन्वय गर्न जिल्ला निर्देशक समिति, उपसमितिगठन तथा सम्बन्धित शाखा हेर्ने प्रमुखलाई Focal Person तोकिएको कार्ययोजनामा उल्लिखित क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न स्थानीय समिति गठन गर्न तथा कार्ययोजना कार्यान्वयन गर्न समन्वय र सहजिकरण गरियो।
- जिल्ला स्तरीय स्थानीय तह असल अभ्यास तथा वार्षिक समिक्षा गरियो।
- श्री भूमि व्यवस्था, सहकारी, सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय (आर्थिक प्रशासन शाखा) सिंहदरबार, कोठमाण्डौंको आयोजनामा स्थानीय तहहरूको लागि आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय अनुशासन सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम र स्थानीय तहहरूको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट तर्जुमाको सन्दर्भमा यस वारा जिल्ला भित्रका स्थानीय तहहरू बीच अनुभव आदान प्रदान तथा सहजीकरणको लागि जिल्ला स्थित १६ वटै पालिकालाई पत्राचार गरियो।
- जिल्ला समन्वय समितिको प्रमुखको संयोजकत्वमा रहेको जिल्ला भित्रका नदीजन्य पदार्थ व्यवस्थापन लगायत समग्र अनुगमन गर्ने जिम्मेवारी पाएको जिल्ला अनुगमन समितिको १ बैठक आयोजना गरी प्राकृतिक स्रोत साधनको व्यवस्थापन, सेवा व्यवस्थापन तथा विकास व्यवस्थापन सम्बन्धमा विभिन्न निर्णय गरी कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित तहमा पत्राचार गरिनुका साथै निर्णय कार्यान्वयनको अवस्था समेत मूल्याङ्कन गरियो।
- जिल्ला भित्र सञ्चालित ठूला योजना/आयोजना अनुगमन गरी समयमै सम्पन्न गर्न संघिय सरकार/प्रदेश सरकार समक्ष समन्वय र पहलकदमी गरिएको।
- आ व २०८२।८३ मा जिल्ला समन्वय समिति वाराको ३६ वटा बोर्ड बैठक बसी महत्वपूर्ण निर्णयहरू गरी सो को प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिएको।
- स्थानीय शासन कार्य सम्पादन मूल्यांकन (LGPAS) अन्तर्गत निर्धारित सूचकका आधारमा सम्पूर्ण स्थानीय तहहरूको पृष्ठपोषण कार्य सम्पन्न गरियो।
- गत आवमा यस कार्यालयको बाहिर पटीको सडकमा १७ वटा सटर निर्माणको लागि टेन्का भएकोमा १५ वटा सटर भाडामा दिनको तयारी अवस्थामा रहेको छ। अगामी आवको शुरुमा नै उक्त सटरहरू भाडामा लगाउन प्रकृया अगाडि बढाइनेछ।
- यसै कार्यालयको पछाडिपटी निवास प्रयोजनको लागि प्रयोग गरिने भवन र कार्यालय भवन जोड्ने बाटो पक्की ढलान गरिने कार्य सम्पन्न भएको छ।

 सह

आदरणीय जिल्ला सभाका सदस्यज्यूहरू,

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधानले जिल्ला समन्वय समितिलाई स्थानीय तहहरूबीच समन्वय, संघ र प्रदेश सरकारसँग सहकार्य, अनुगमन तथा मूल्याङ्कनमा सशक्त भूमिका खेल्न अधिकार दिएको छ। बारा जिल्ला भौगोलिक, सांस्कृतिक र आर्थिक दृष्टिले महत्वपूर्ण जिल्ला हो। यस जिल्लामा रहेका विभिन्न तहका स्थानीय सरकारहरूबीच समन्वय गर्दै दिगो विकास, पूर्वाधार विस्तार, सेवा प्रवाहको गुणस्तर सुधार, सामाजिक समावेशिता र सुशासन प्रवर्द्धन गर्ने सन्दर्भमा धेरै अवसरहरू तथा केही चुनौतीहरू पनि देखिएका छन्। अवसरहरूको पूर्ण उपयोग गर्दै तथा समस्या र चुनौतीलाई समेत अवसरमा रूपान्तरण गर्ने हाम्रो अभियानमा हामी सबैको साझा प्रयत्न रहने कुरामा समेत विश्वास लिएको छु। सोही उद्देश्य प्राप्तिका लागि बारा जिल्ला स्थित सबै स्थानीय तहहरूलाई मार्गदर्शन गर्न देहायका नीति तथा कार्यक्रमहरू अवलम्बन तथा कार्यान्वयन गर्न प्रस्ताव गरेको छु। गाउँपालिका, नगरपालिका, जिल्ला सभाको प्रभावकारी र सशक्त नेतृत्वबाट उल्लिखित नीति तथा कार्यक्रमको पूर्ण कार्यान्वयन भई उपलब्धी हासिल हुने छ भन्ने विश्वास समेत लिएको छु।

क. नीतिगत प्राथमिकताहरू

१. बारा जिल्लाको सुन्दर भविष्यको परिकल्पना गरेर दिर्घकालीन सोच (Long Term Vision) को रूपमा "उद्योग, कृषि, पर्यटन र पूर्वाधार: समृद्ध बाराको चार आधार" भन्ने नारालाई नवौँ जिल्ला सभा मार्फत अनुमोदन गरी यसलाई अनिवार्य रूपमा लागु गर्न सबै निकायहरूसँग समन्वय गरिनेछ।
२. नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ लगायतका ऐनले गरेको व्यवस्था बमोजिम प्राप्त अधिकारहरूको अधिनमा रही जिल्ला समन्वय समितिको भूमिका प्रभावकारी बनाईनेछ।
३. संविधानमा व्यवस्था भए बमोजिम संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबीच सहकारीता, समन्वय र सहअस्तित्वको सिद्धान्त बमोजिम अन्तरसम्बन्ध कायम गरी तीनै तहका सरकारका निकायहरूबीच विकास, सुशासन र सेवा प्रवाहका विषयमा अन्तर निकायगत सहकार्य एवं समन्वयलाई प्राथमिकता दिइनेछ।
४. विकासका प्रक्रियाहरूको समानुपातिक वितरण र सन्तुलित विकास गर्न स्थानीय तहका सरकारहरूको भूमिकाको अनुगमन सहजीकरण एवं समन्वय गरिनेछ।
५. जिल्ला भित्र सञ्चालन हुने विकास निर्माण सम्बन्धी कार्यमा सन्तुलन कायम गर्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाबाट सञ्चालित कार्यक्रमको प्रभावकारिता तथा व्यवस्थापनका विभिन्न चरणमा अनुगमन गर्ने, त्यस्ता कार्यक्रमको प्रतिफलका सम्बन्धमा क्षेत्र वा

साह
जिल्ला समन्वय समिति, बारा

समुदायगत, विषयक्षेत्रगत र पर्यावरणीय सन्तुलन कायम गर्न आवश्यक सुझाव वा मार्गदर्शन दिइनेछ र त्यसरी दिइएको सुझाव वा मार्गदर्शन सार्वजनिक गरिनेछ।

६. जिल्ला भित्रको विकास तथा निर्माण सम्बन्धी कार्यमा सन्तुलन भए नभएको सम्बन्धमा अध्ययन, अनुसन्धान तथा अनुगमन गरी विकास निर्माण सम्बन्धमा कार्यमा सन्तुलन कायम गर्नको लागि मन्त्रालय, स्थानीय तह, सम्बन्धित विषय गर्ने प्रदेश सरकारको मन्त्रालय तथा आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित गाउँपालिका तथा नगरपालिकालाई समेत सुझाव दिइनेछ।
७. नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ र अन्य कानूनहरूले व्यवस्था गरेका अधिकारका विषयमा स्थानीय तहहरूबाट केकति कानूनहरू निर्माण भए, कति कार्यान्वयनमा गएभन्ने सम्बन्धमा प्रत्येक स्थानीय तहहरूले तर्जुमा गरेका कानूनहरूको अभिलेखीकरण गरिनेछ र वन्न बाँकी रहेका कानूनहरूको निर्माणका लागि समन्वय एवं पहलकदमी लिइनेछ।
८. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ र अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ बमोजिम स्थानीय तहहरूले आवधिक योजना, मध्यमकालिन खर्च संरचना, योजना बैंक, नीति कानून र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयन गर्नुपर्ने हुन्छ। यसरी कानूनले निर्धारित गरे बमोजिमका कार्य कुन-कुन स्थानीय तहबाट सम्पन्न भयो वा भएन भन्ने विषयको एकिन गर्न कानून बमोजिम प्रतिवेदन प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न जिल्ला समन्वय समितिले आवश्यक भूमिका खेल्नेछ।
९. स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट दिग्दर्शन २०७४ अनुसार रहेको स्थानीय तहका प्रमुखले बजेट पारित भएको सात दिनभित्र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई कार्यान्वयनको अख्तियारी दिनुपर्ने र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले अख्तियारी प्राप्त भएको १५ दिनभित्र कार्यक्रम स्वीकृत गरी विभाग, महाशाखा, शाखा, इकाई प्रमुख र वडा सचिवलाई योजना कार्यान्वयनको लागि लिखित रूपमा अख्तियारी दिनुपर्ने व्यवस्था छ। यसको अनुगमन गरी प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन भए नभएको सम्बन्धमा मूल्याङ्कन गरिनेछ।
१०. ढुंगा, गिट्टी, बालुवा उत्खनन विक्री तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड बमोजिम नदीजन्य पदार्थको उत्खनन, विक्री सम्बन्धी कार्यहरू सञ्चालन गरिनेछ। मापदण्ड विपरित सञ्चालित खानी तथा क्रसर उद्योगहरूलाई सञ्चालनमा रोक लगाइनेछ साथै

केशव कुमार साह
प्रमुख

मापदण्डभित्र रहेर नदीजन्य पदार्थको उत्खनन, संकलन र बिक्री सम्बन्धी कार्यहरूमा टेण्डर प्रकृया अगाडि बढाउन स्थानीय तहहरूलाई सहजिकरण गराइनेछ।

११. नदीजन्य ढुङ्गा, गीटी, बालुवा तथा विभिन्न क्रसर उद्योगहरूको सञ्चालनमा विशेष अनुगमन गरी नदीजन्यवस्तुहरूको अत्याधिक दोहन र अवैध रूपमा हुने चोरी निकासी रोक्न विशेष कदम चालिनेछ। सबै पालिकाको समन्वयमा जिल्ला अनुगमन समितिको सचिवालयलाई थप सक्रिय बनाउनुका साथै स्रोत सम्पन्न बनाइनेछ।
१२. स्थानीय तहहरूबाट प्रदान गरिने सेवा प्रवाह एवम् अन्य जनसरोकारका विषयमा जनप्रतिनिधि एवम् कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि कार्ययोजना सहित प्रदेश सरकारमा अनुरोध गरिनेछ।
१३. जिल्लामा उत्पादन हुने कृषिजन्य वस्तु तथा दुग्धजन्य पदार्थहरूको उचित बजार व्यवस्थापन, जिल्लाको पूर्वाधार विकास र पर्यटनसँग जोडिएका सडकको प्राथमिकता क्रम निर्धारण गरी निर्माणमा जोड दिइ यसको कार्यान्वयनका लागि प्रदेश र संघ सरकार सँग समन्वय गरिनेछ।
१४. स्थानीय तहबाट सम्पादन भएका विकास निर्माण कार्यको गुणस्तरीयता अध्ययन परीक्षण गरी सोको प्रतिवेदन संघ तथा प्रदेश सरकारमा पेश गर्नुपर्ने कार्यदिशानुरूप जिल्ला समन्वय समितिले सम्भव भएसम्म ल्याबद्वारा भौतिक परीक्षण गरी संघ तथा प्रदेश सरकार समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नेछ।
१५. जिल्लाका स्थानीय तहहरूले तोकेको राजस्वका दररेट सम्बन्धमा उक्त करको दरलाई समान दर कायम गर्न स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्र कर उठाउन पाउने सम्बन्धमा संघ र प्रदेशले तोकेका उपल्लो हदसम्म कायम गर्नका लागि प्रत्येक स्थानीय तहसँग आवश्यक समन्वय गरिनेछ।
१६. जिल्लालाई पोषण मैत्री जिल्ला, बालमैत्री जिल्ला र युवामैत्री जिल्ला बनाउन सम्पूर्ण स्थानीय तहहरूसँग आवश्यक समन्वय गरिनेछ।
१७. नेपाल सरकार र युनिसेफ नेपालको सहयोगमा सञ्चालित बहुक्षेत्रीय पोषण योजना कार्यक्रमलाई सबै स्थानीय तहको सबै वडाहरूमा विस्तार गर्दै पोषण मैत्री वडा तथा स्थानीय तह घोषणा गर्न सरोकारवालाहरूको संलग्नतामा पहल गरिनेछ।

सहायक अध्यक्ष, बाल
मैत्री जिल्ला, नेपाल

१८. सार्वजनिक लेखा समितिले साविक जिल्ला विकास समिति अस्तित्वमा रहँदा देखिएका विभिन्न शिर्षकका बेरुजु हालसम्म फछ्यौट नभएको औल्याएकोले सो सम्बन्धी कार्ययोजना बनाई बेरुजु फछ्यौट कार्यलाई उच्च प्राथमिकता दिइनेछ र आगामी दिनमा शून्य बेरुजु नीति आत्मसात गर्न आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई बलियो बनाइनेछ।
१९. स्थानीय शासन कार्य सम्पादन मूल्यांकन(LGPAS)अन्तर्गत निर्धारित सूचकका आधारमा सम्पूर्ण स्थानीय तहहरूको स्थानीय तहहरूको सूचकसँग सम्बन्धित कार्यहरू कार्यान्वयन गर्न र उत्कृष्ट अंक हासिल गर्न सहयोग एवं सहकार्य, प्रभावकारी अनुगमन, वस्तुनिष्ठ मूल्यांकन र नजितामुखी पृष्ठपोषण गरिनुका साथै उत्कृष्ट अंक ल्याउने एक गाउँपालिका तथा एक नगरपालिकालाई पुरष्कृत गरिनेछ।
२०. जिल्ला समन्वय समितिले सूचकहरू निर्माण गरी प्रत्येक स्थानीय तहबाट लागु गरिएका नीतिहरूको कार्यान्वयनको अवस्था बारेमा अनुगमन गर्नुका साथै कार्यक्रमगत नमुना कार्यक्रमहरूको अनुगमन गरी सबैभन्दा राम्रो गर्ने स्थानीय तहलाई पुरष्कृत गर्ने र पुरष्कृत गर्न प्रदेश र संघ सरकारमा सिफारिस गरिनेछ।
२१. संविधान तथा नेपाल सरकारको नीति अनुरूप बालमैत्री, लैंगिक मैत्री, अपाङ्गमैत्री, वातावरण मैत्री लगायतका नागरिकमैत्री नीति तथा कार्यक्रम प्रत्येक स्थानीय तहले सञ्चालन गर्नुपर्ने हुन्छ । यस्ता विषयमा जिल्ला समन्वय समितिले सूचकहरू निर्धारण गरी स्थानीय तहको अनुगमन गरी संघ र प्रदेश सरकार समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नेछ।
२२. मधेश प्रदेश सरकारलाई निर्माण गर्न लागेकोबारा जिल्लाको Tourism Master Planका सन्दर्भमाजिल्लामा रहेका धार्मिक, साँस्कृतिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थलहरूको खोज, संरक्षण र संवर्द्धन गर्न आवश्यक समन्वय र योजनामा समावेश गर्न विशेष पहल गरिनेछ।
२३. स्थानीय तह र जिल्ला समन्वय समिति बीचको सम्बन्धलाई सुमधुर तथा मजबुत बनाउन अन्तरसमन्वय बैठकलाई विशेष प्रथमिकता दिइनेछ।

 जिल्ला विकास समिति
 सदस्य, बारा
 मधेश प्रदेश, नेपाल

२४. स्थानीय पुँजी, प्रविधि र सीपको प्रयोग गर्न साथै रोजगारीका अवसरहरूको सृजना गरी नागरिकहरूलाई स्थानीय तहमा नै रोजगार बनाउन एक पालिका एक उद्योग स्थापनाका लागि स्थानीय तहहरूलाई अनुरोध र पहलकदमी गरिनेछ।
२५. जिल्लाको शिक्षा क्षेत्रमा रहेका विभिन्न समस्याहरू समाधानका लागि सम्बन्धित निकायहरूमा आवश्यक समन्वय र पहल गरिनेछ।
२६. महिला विकास, समृद्धिको मूल आधार भन्ने नारालाई आत्मसात गर्दै महिला विकासको विभिन्न पक्ष, शिक्षा, स्वास्थ्य, सहभागिता, सशक्तिकरण, सम्पत्तिमा स्वामित्व र नियन्त्रण आदिलाई मनन गरी जिल्लाका सबै स्थानीय तहहरूको संलग्नतामा साझा कार्ययोजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ।
२७. विभिन्न प्राकृतिक तथा मानव निर्मित विपद्लाई रोकी जन धनको क्षति हुन नदिनका लागि विपद् कार्ययोजना बनाई लागु गर्ने साथै यसको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि प्रदेश विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिती र स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरूसँग आवश्यक समन्वय गरिनेछ।
२८. प्राकृतिक स्रोत साधन:जल, जमिन, जंगल आदि लगायतका विषयमा रहेका विवाद, सीमा विवाद निरूपण गर्न सहजिकरण गरिनेछ।
२९. अन्य प्रदेशमा प्रदेश सरकारबाट विभिन्न साझेदारी विकास तथा पूर्वाधार साझेदारी विकास कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न शिर्षकमा रकम विनियोजन हुने गरेतापनि यस प्रदेशमा हालसम्म उक्त प्रावधान स्थापित भई नसकेको सन्दर्भमा मधेश प्रदेशका सबै जिल्ला समन्वय समितिसँग छलफल आयोजना गरी उपयुक्त प्रस्ताव तयार गरी नीतिगत व्यवस्था गर्न मधेश प्रदेश सरकारलाई अनुरोध गर्न बारा जिल्ला समन्वय समिति बाराले नेतृत्वमाग गर्नेछ।
३०. जिल्ला भित्रको विकास निर्माणलाई प्रभावकारी बनाउनको लागि वर्षको कम्तिमा एक पटक वार्षिक समीक्षाको कार्यक्रम आयोजना गरिनेछ।
३१. स्थानीय तहहरूसँग माग भएको विवरण प्राप्ति र जिल्ला समन्वय समिति मार्फत दिएको सुझाव कार्यान्वयन सम्बन्धमा निरन्तर समन्वय गर्ने प्रयोजनका लागि प्रत्येक पालिकामा एक जना अधिकृत Focal Personको रूपमा व्यवस्था गर्न प्रत्येक पालिकालाई अनुरोध गरिनेछ।

नरेन्द्र कुमार साह
जिल्ला समन्वय समिति, बारा
बारा, नेपाल

जिल्ला समन्वय अधिकारी

३२. जिल्ला समन्वय समितिको मौज्दात कोष सञ्चालन तथा परिचालन प्रचलित नियम कानुनको अधिनमा रही जिल्लाका विभिन्न क्षेत्रमा समन्यायिक तवरले गरिनेछ। कोषमा बाँडफाँड हुन बाँकी बजेटबाट स्थानीय पालिकाहरूबाट योजनाहरू माग भई आए अनुसार तोके बमोजिम आवश्यकता र औचित्यताका आधारमा योजनामा बजेट विनियोजन गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।
३३. यस जिल्ला भित्र रहेका स्थानीय तहहरूको राजनीतिक सीमा विवाद समाधानका लागि आवश्यक सहजिकरण गरिनेछ।
३४. संघीय तथा प्रादेशिक कानुनले तोकेका अन्य कार्यहरूमा जिल्ला समन्वय समितिले जिल्ला सभाको प्रतिनिधित्व गरी समन्वय गर्नेछ।

आदरणीय जिल्ला सभाका सदस्यज्यूहरू,

जिल्ला सभा हामी सबै साझा थलो हो। समन्वय, सहकार्य र सहमति नै यस सभाको कार्य सम्पादनको मूल आधार हो। यस थलोको प्रभावशीलता तब मात्र सुनिश्चित हुन्छ जब प्रत्येक स्थानीय तहको सक्रिय सहभागिता, रचनात्मक सुझाव र जिम्मेवार सहयोग उपलब्ध हुन्छ। त्यसैले, समृद्ध बारा निर्माणको हाम्रो सामूहिक यात्रामा तपाईंहरूको निरन्तर साथ, सघन समन्वय र संस्थागत प्रतिबद्धता अपरिहार्य छ। अबको यथार्थपरक कदम सशक्त जिल्ला सभा र समन्वययुक्त शासन प्रणालीको आधारशिला हुनेछ भन्ने दृढ विश्वास लिएको छु। जिल्ला समन्वय समितिले आयोजना गरेको यो ऐतिहासिक नवौं जिल्ला सभा सदस्यको हैसियतमा उपस्थित भई सक्रिय सहभागि हुनु भएकोमा हार्दिक धन्यवाद ज्ञापन गर्दै बारा जिल्लाको विकासको हरेक अभियानमा निरन्तर सहयोगको अपेक्षा गरेको छु। धन्यवाद।

१७ असार, २०८३

साह
नरेन्द्र कुमार साह
प्रमुख
जिल्ला समन्वय समिति